

דף כא.

עין משפט א.

או"ח סימן תצה פעיף יא

יא. טו. בהמה שחציה של ישראל וחציה של אינו יהודי יכולים לשחוט אותה ביו"ט^ג, ואפי' יש להם שתי בהמות^ד בשותפות יכול לשחוט את שתיהן.

עין משפט ב.

או"ח סימן תקו פעיף ו

ו. ח. היה לו קמח או עיסה בשותפות עם עכו"ם אסור לאפות אותה ביו"ט, אלא קודם יחלקנה ויאפה את שלו^ה.

עין משפט ג.

יו"ד סימן של פעיף ט

ט. ח. עיסת הכלבים בזמן שהרועים אוכלים ממנה חייבת, ודוקא שאינה ערוכה וניכרת שהיא לכלבים פטורה.

עין משפט ד.

או"ח סימן תקיב פעיף ג

ג. ב. אסור לבשל ולאפות לצורך כלבים^ו, אבל מותר לטלטל מזונות וליתן לפניהם.

ג. כיון דא"א לכזית בשר בלא שחיטה מגמ' ביצה כ"א ע"א, ונמצא מה שעושה הישראל אינו עושה לצורך העכו"ם אלא לצורך עצמו.

ד. דאין הם שוות, כ"כ הרא"ש.

ה. ולא דמי לבהמה בשותפות עם גוי דשם א"א לכזית בשר בלא שחיטה, אבל בעיסה או בקמח אפשר לחלקה לפני כן. ואפי' בתנור אחד אסור לאפות אותה מבלי שיחלקה.

ו. דלכם כתיב ולא לכלבים כרבי יוסי הגלילי בביצה כ"א, ודלא כראב"ה ורו"ה שפסקו כר"ע דמתיר לכלבים, ב"ח. והיינו אפי' כלבים שמזונותיו עליו. מ"ב אות ט"ז.

הגה: אבל אסור להוציא בשבילם ז' מרשות לרשות.

הגה: אסור לגבל המורסן לעופות רק ע"י שינוי, ומותר להרבות לכלבים ח באותה קדירה שמבשל בה לעצמו.

עין משפט ה. או"ח סימן תנר סעיף ב

ב. ג. עיסת הכלבים ט בזמן שגם הרועים אוכלים ממנה י' יוצאים בה ידי חובה, אבל אם לאו אין יוצאין בה דאין זה משומרת כ לשם מצה.

הגה: וי"א דאין יוצאין בה משום שאינו קרוי לחם ל כל זמן שאין הרועים אוכלים ממנו.

עין משפט ז. או"ח סימן תקיב סעיף ב

ב. בני החיל של כותים שנתנו קמח שלהם לישראל לאפות להם פת, אם אינם מקפידים כשישראל נותן ממנו לתינוק, מותר לאפות להם.

ז. והוא שהוצאה מלאכה גמורה היא ולא התירו אצל בהמה אלא טילטול לבד שהוא מדברי סופרים. מרשב"א, ט"ז ס"ק ח'. ולהוציא דרך כרמלית יש מתירין ויש אוסרין וע"י עכו"ם אפי' דרך ר"ה מותר. מ"ב אות י"ט. כה"ח אות ל"ה.

ח. וה"ה לשאר חיה ועוף, ומותר באותה קדירה להרבות כמו לעבדו ולשפחתו כי אין חשש שיבא לבשל להם בקדירה נפרדת, לא כן בעכו"ם דיש חשש זה אסרו להוסיף ולהרבות לו גם באותה קדירה. כה"ח אות ל"ז.

ט. הרמב"ם בפ"י המשנה פ"א דחלה משנה ח', וכיון שיש מחלוקת אם חייבת בחלה יפריש בלא ברכה. כה"ח אות ט"ו.

י. היינו שחשב בשעת הלישה גם על אכילת הרועים שהם בני אדם, אם שמרה מחימוץ יוצאין בה י"ח.

כ. אף אם עשאה מסולת נקייה. מ"א ס"ק ג'. אבל אם חשב בשעת הלישה שיאכל ממנה אדם אפי' פת קיבר ושמרה יוצאין בה י"ח.

ל. פי' ר"ש בפ"א דחלה, וטור יור"ד סי' ש"ל.

דף כא:

עין משפט א.

אור"ח סימן תקיב פעיף ג

עיין לעיל דף כא. עין משפט ד

עין משפט ב.

אור"ח סימן קעא פעיף א

א. אין מניחין בשר חי על הפת ^מ, ואין מעבירין עליו כוס מלא, ואין סומכין בו קערה המלאה בדבר שאם יפול ממנו על הפת תמאס ^נ.

א. ב. אין נוטלין ידים ביין בין חי בין מזוג אפ' נטילה שאינה צורך אכילה.

א. ג. אין זורקין פת ^ס ולא אוכלים הנמאסים ע"י זריקה, אבל אגוזים

מ. אבל לרפואה מותר אפי' בדבר שממאס הפת, שם ק"ח ע"ב. וכל דבר שהוא צורך אדם מותר, ע"כ מותר ליטול ידים במשקים אחרים כשאין לו מים, מ"א ס"ק א'.

נ. וכו' שצריך ליהדר כשנוטל ידיו למים ראשונים או אמצעיים או אחרונים שלא יזלף על הפת, כה"ח אות ד'.

ס. אפי' לא נמאס בכך, משא"כ בשאר אוכלין דוקא אם נמאסים אסור, ב"י, ב"ח, ט"ז ס"ק ב'.

יש מתירין גם בפת אם אינה נמאסת בזריקה כ"כ הב"י בשם הרשב"א, ודעת מר"ן השו"ע להחמיר, ועיין כה"ח אות ו'.

ו. כשרואים אוכלים מונחים על הארץ אסור ללכת ולהניחם אלא צריך להגביהם אם לא שיש חשש כשפים כגון ככר שלם, מעירובין ס"ד, מ"א. ואין ליתן שום מאכל מהשלחן לבהמה חיה ועוף הטמאים, אבל לטהורים אם אין לו מה להאכילם מותר לתת להם פת גם הראויה למאכל אדם, כה"ח אות ט'.

ז. צריך ליהדר מלהניח אוכלים או משקים תחת השלחן דנכנסים שם החיצונים, ואין להקפיד אלא על שלחן שאכלו עליו פת בשעה שאוכלים עליו. אבל בשלחן אחרת אין חשש. ובדיעבד אם עבר והניח תחת השלחן גם כשאוכלים עליו פת לא נאסר דאין שם טומאה כ"כ חזקה כמו בתחת המטה ואינו אלא זהירות בעלמא, כה"ח אות ז'.

לחתוך זיתים לחתיכות קטנות כדי למתקם ולאוכלם שרי, אבל כדי לרחוץ בהם ידיו אסור, שם אות ח'.

ורמונים מותר ע.

עין משפט ג. אר"ה סימן שכה פעיף א

א. מותר להזמין עכו"ם בשבת ולתת מזונות לפניו בחצר לאכלן ואם נטלן ויצא אין נזקקים לו פ.

ודוקא בחצר אבל אם העכו"ם עמד בחוץ ופשט ידו לפנים אסור ז, או ליתן לו חפצים שדרך להוציאם אסור אפי' בעומד בפנים, אפי' בחפצים של העכו"ם שהרואה אינו יודע שהם שלו.

הגה: אפי' יחד לו מקום ק מבעוד יום יש להחמיר.

עין משפט ד. אר"ה סימן תקיב פעיף א

עיינ לעיל דף כ: עין משפט ג.

עין משפט ה. אר"ה סימן שי פעיף ח

ה. י. כלי שיש עליו דבר האסור ודבר המותר מותר לטלטלו, ובלבד שדבר המותר יהיה חשוב ר יותר מהאסור, והיינו לטלטלה כי הוא צריך

ע. ודוקא בקליפתן ובימות החמה אבל בימות הגשמים אפי' בקליפתן אסור, כה"ח אות י"ב.

הקונה פירות מנכרים לפני שאוכלם יש לו להדיחם או לקלפם דפעמים אוחזים אותם בידים מלוכלכות בדבר איסור כגון חלב וכדומה, שם אות י"ד.

פ. הגם שביו"ט אסור לזמן עכו"ם שם שמא ירבה בשבילו אבל בשבת שאין חשש זה מותר.

ומותר לתת לפניו אוכלין משום דרכי שלום ונחשב כמזונותיו עלינו, ב"י. ואסור לתת לפניו מזונות הרבה דהוי כמפרש לו שיכול להוציאן. ב"ח.

צ. שנראה כנותן לו ע"מ להוציא, וכ"ש דאסור למסור לידו משום עקירה.

ק. די"א דשכירות לא קניא לעכו"ם, מ"א ס"ק ה', וא"כ הוי כחפצו של ישראל.

ר. שבת מ"ז. ובשניהם שוים אסור לטלטלם, כה"ח אות נ"ג מח"א כלל ס"ז אות ח'.

וואף שלכל העולם הוא דבר חשוב אם אינו חשוב לבעליו לא נקרא חשוב, מ"א ס"ק

למקום הכלי **ש**, אבל אם אינו צריך למקום הכלי רק לגוף הכלי יש לנער הכלי מהאיסור **ת** והמותר ויפלו ואח"כ יקה הכלי.

הגה: וכן אם יכול לנער האיסור לבדו ינער אותו ולא יטלטלנו עם ההיתר גם בצריך למקום הכלי.

הגה: וכל זה בהיה ההיתר יחד עם האיסור מבעוד יום בבה"ש, אבל לא מועיל מה שמניח ההיתר בשבת יחד עם האיסור **א** שנמצא כבר שם.

עין משפט ו. או"ח סימן שח פעיף לו

לו. לט. אין עושין גרף של רעי לכתחלה, דהיינו לגרום שיהיה דבר מאוס כדי להוציאו **ב**, ואם עשה מותר להוציאו.

או"ח סימן שלח פעיף ח

ה. ח. מותר ליתן כלי תחת הדלף הנוטף בשבת, ואם נתמלא הכלי שופכו ומחזירו למקומו שוב, והוא שיהיה הדלף ראוי לרחיצה **ג**, אבל אם אינו ראוי אסור משום שאין עושין גרף של רעי לכתחלה **ד** בשבת.

ט' מגמ' וה"ה להיפך.

ש. היינו בכלי שהוא בעצמו כלי שמלאכתו לאיסור כגון מחתה, כה"ח אות נ"ז ממשב"ז. **ת.** ואם יש הפסד בניעור א"צ לנער, מ"א ס"ק י"א.

א. וכן אם היה ההיתר מבעוד יום וביום שבת שמו האיסור שם לא נאסר דאין מוקצה לחצי שבת, וא"כ באופן זה מותר אז להניח עליו דברים של היתר בשבת יותר חשובים מן האסור ולטלטלם, ט"ז ס"ק ח', וא"ר אות ט"ו, כה"ח אות נ"ט.

ב. ופ"י במקום הפסד אסור, הגר"א בדעת השו"ע. ואפ"י לא כדי להוציאו אח"כ אסור והלשון אינו מדוקדק. ואם יש ספק אם הדבר ימאס מותר, מ"ב בב"ה גם למ"א. **ג.** זו דעת הרמב"ם, אבל לדעת הטור אפ"י באינו ראוי לרחיצה מותר, מ"מ דעת האחרונים כרמב"ם ושו"ע.

וה"ה וגשם היורד בשבת מותר לשתותו ולא הוי מוקצה או נולד כמ"ש בסי' ש"י ובכה"ח שם אות נ"ב. וה"ה אם ראוי לשתית בהמה ג"כ מותר. ב"ח.

ד. ומה שלא נקט דאסור משום מבטל כלי מהיכנו, כיון שמותר לטלטלו אח"כ לא הוי מבטל כלי מהיכנו.

עין משפט ז.

אור"ח סימן תקיב פ"א

ע"י לעיל דף כ: עין משפט ג

עין משפט ז.

אור"ח סימן תקיא פ"ב

ב. מותר לחמם מים ביו"ט כדי לרחוץ ידיו ^ה אבל לא כל גופו ^ו, אפי' אינו רוחץ אותו בפעם אחת.

הגה: מותר לרחוץ תינוק במים שהוחמו ביו"ט ^ז, אבל אסור לחמם לצורכו אפי' ע"י אינו יהודי ^ח, אבל כשצריך להם להדיח או לבשל מותר להרבות בשביל לרחוץ התינוק ^ט.

הגה: דין חמי טבריה כמו בשבת בסי' שכ"ו.

ג. במים שהוחמו מערב יו"ט מותר ^י לרחוץ כל גופו אפי' בפעם אחת, ודוקא מחוץ לבית מרחץ אבל בתוך המרחץ אסור ^כ.

ה. משום שמתוך שהותרה לצורך הותרה שלא לצורך. ב"י בשם הר"ן, אבל הרשב"א כתב דזה הוי בכלל אוכל נפש. כה"ח אות י'.

ומה שמותר לחמם לצורך רחיצת ידיו אפי' מים שאינם ראויים לשתייה. מ"ב אות ח'. ולא דוקא לצורך ידיו אלא ה"ה פניו ורגליו. כה"ח אות י"ב.

ו. דזה רק למפונקים ולא שוה לכל נפש, ב"י בשם התוס'. ט"ז ס"ק ב'. אבל הרמב"ם כתב דכל גופו ביו"ט אסור משום גזירת מרחץ, ועיין במ"ב בשער הציון אות ט'. ורוב גופו הוי כמו כל גופו ואסור.

ז. והיום שאין רוחצים אותו ב' או ג' ימים גם ביו"ט אסור לרוחצו. מ"א ס"ק ה'. ובמקום הצורך יש להקל גם בזמן הזה. כה"ח אות י"ז.

והיינו שהוחמו המים ע"י ישראל לצורך עצמו לשתייה או לרחוץ פניו ורגליו או שעבר וחממו. מ"ב אות י"ב.

ח. דאינו שוה לכל נפש. לבוש. ואפי' לצורך מילה אסור אם לא במקצת חולי. כה"ח אות כ'.

ט. ודוקא בפעם אחת, אבל אסור להוסיף עליו. מ"א ס"ק ו'.

י. דלא גזרו בהם, שמותר לרחוץ כל גופו ביו"ט במים שהוחמו מערב יו"ט. ט"ז ס"ק ג'.

כ. אפי' פניו ידיו ורגליו.

הגה: ויש אוסרין בכל ענין ל וכן נוהגין.

עין משפט ט. או"ח סימן תקיא סעיף א

א. מותר לעשות מדורה ביו"ט כדי להתחמם לאורה מ.

הגה: י"א דאסור לחמם הבית נ, דלעתים אין הקור גדול ואינו אלא למפונקים ו אסור, ונהגו להקל ע.

עין משפט י. או"ח סימן תקכו סעיף ב

ב. כ"א. מי שלא עירב, כשם שאסור לו לבשל לעצמו כך אסור לו לבשל לאחרים אפי' בביתם, וגם אחרים אסורים לבשל לו, ואין לו תקנה אלא שיתן הקמה שלו ותבשילו לאחרים שערכו במתנה ב, והם אופין ומבשלין ונותנים לו, ואפי' בביתו יכולים לבשל לו.

ב. כ"ב. אם אין שם אחרים שערכו י"א שמותר לאפות בצימצום פת אחת

ל. דעת הר"י והרא"ש משום גזירה הוחמו בערב יו"ט אטו הוחמו ביו"ט, כ"כ הר"ן. ט"ז ס"ק ד'. ודוקא כל גופו כאחת אבל אבר אבר לכו"ע מותר בחמין שהוחמו מערב יו"ט. מ"ב אות י"ח. ועיין בכה"ח אות כ"ד.

מ. ממשנה ביצה כ"ח וכב"ה, והגם שכתוב "אך אשר יעשה לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם" התיירו במדורה מתוך שהותרה הבערה לצורך אוכל נפש הותרה נמי שלא לצורך, ב"י בשם הר"ן. ט"ז ס"ק א'.

ו. והב"ח כתב דמדורה שזה הנאת כל גופו הוי כאוכל נפש ומותר בלא דין של מתוך, וכ"כ הרמב"ם בפ"י המשניות.

ז. אבל ע"י עכו"ם מותר. מ"א ס"ק ב'.

אבל אם הקור גדול מותר גם ע"י ישראל משום דהוי צורך אוכל נפש. מ"א ס"ק ג', דאל"כ המאכלים השמנים נקרשים. ולדעה זו אסור לעשות ג"כ מדורה להתחמם כנגדה אלא אם הקור גדול.

ס. ואז לא הוי שוה לכל נפש.

ע. דבמשנה לא חילקו בין קור גדול או לא.

פ. וי"א היינו ע"י משיכה ולא בקנין סודר. ב"י ומ"א ס"ק י"ט. דבמשיכה אינו נראה כ"כ כמקח וממכר כמו בקנין סודר, ולצורך מצוה התיירו במשיכה. כה"ח אות קי"ז.

ולבשל סיר אחד ולהדליק נר אחד ז.

הגה: ואם הניח העירוב ולא הזכיר המלאכות בפירוש, אלא אמר בזה יהיה מותר לנו לעשות כל צורכנו הוי כמי שלא עירב כלל ק.

הגה: מי שמתענה ביו"ט אסור לו לבשל לאחרים אפי' לצורך בו ביום, דזה כמי שלא הניח עירוב שאינו מבשל לאחרים.

ז. לאו דוקא דלהדליק מותר גם בלא עירב כלל. כה"ח אות ק"כ. ופת אחד שמותר לו אפי' גדול שיספיק לו לכל השבת ובלבד שלא יעשה מיני לחמים ומיני תבשילין, ופשוט שאם יש לו לחם אחד אסור לו לאפות שיהיה לו ללחם משנה אם לא שיתן לאחרים במתנה. כה"ח אות קכ"א.

ק. אך לדעת הרי"ף והרמב"ם וכן הנוסח בירושלמי רק בלשון לאפויי ולבשולי צריך לומר.